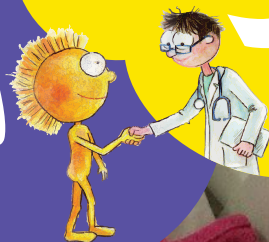

Detská chirurgia

3
2022

ROZHOVORY STR. 2-5

ROZHOVOR S FEROM MIKLOŠKOM STR. 6-7

MAXIM. CHLAPEC, KTORÝ PREŽIL STR. 8-9

LEKÁRSKE OKIENKO STR. 10-11

NOVINKY NA KLINIKE STR. 12

VEČER S DETSKOU CHIRURGIU STR. 14

PREVENCIA STR. 15

DETSKÁ CHIRURGIA-OZ SLNIEČKO NA CESTE!

9

772729

958009

Priatelia,

máme naozaj ohromnú radosť, že sa Vám náš časopis dobre číta. Ako ste nám sami povedali, našli ste si v ňom množstvo pútavých článkov s prospešnými informáciami. Mimoriadne nás tešia takéto pozitívne reakcie a veríme, že aj naďalej budeme naplňovať poslanie časopisu Detská chirurgia a každý si v ňom nájde niečo zaujímavé na čítanie.

Vaše priaznivé odozvy nás posúvajú dopredu a v treťom čísle časopisu Detská chirurgia Vám predstavíme ďalšieho lekára a sestričku pracujúcu na Klinike detskej chirurgie. Môžete si prečítať o skutočnom životnom príbehu Maxa a tiež sa dozviete niečo o fungovaní **DETSKÁ CHIRURGIA - OZ SLNIEČKO NA CESTE!** z pohľadu dobrovoľníčky, ktorá už niekoľko rokov pomáha na Klinike detskej chirurgie.

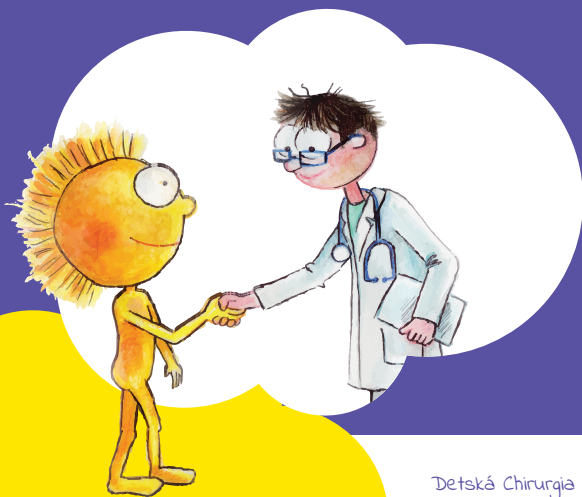
Nezabudli sme ani na lekárske okienko, ktoré ako obvykle prinesie pre Vás užitočné informácie.

V závere by sme sa s Vami chceli podeliť o skvelé novinky na Klinike detskej chirurgie, na ktorých sme pracovali dlhšiu dobu. Naším cieľom je zlepšovať a spríjemňovať podmienky na izbách a práve tieto novinky sú toho dôkazom.

Pokiaľ nám chcete dať vedieť, ako sa Vám náš časopis páči alebo by ste chceli s nami zdieľať svoj príbeh či nápad, spravte tak na info@detska-chirurgia.sk. Bude sme Vám naozaj veľmi vďační.

Prajeme Vám príjemné čítanie.

Tím Slniečka

Monika Rajčániová

Učiteľka v materskej škole a členka DETSKÁ CHIRURGIA-OZ SLNIEČKO NA CESTE!

V nasledujúcich riadkoch Vám predstavíme a priblížime činnosť ďalšej členky podporného tímu DETSKÁ CHIRURGIA-OZ SLNIEČKO NA CESTE!. Je ňou práve Monika, ktorá, ako nám sama povedala, prináša do združenia len to, v čom je naozaj doma a k čomu jej celý život smeruje. Venuje sa deťom, ich vzdelávaniu a tvorivej práci s nimi. V súčasnosti učí Monika najstaršie deti v súkromnej materskej škole, ktoré sú v povinnom predprimárnom vzdelávaní, kde pripravuje deti na školu. Keďže OZ funguje na dobrovoľnej činnosti členov, všetci, aj Monika sa tejto činnosti venuje vo svojom voľnom čase.

AKO SA DOSTALA K POMOCI OZ?

(Smiech.) Ako spomína s úsmevom Monika, jedného dňa ju oslovila práve členka a srdce celého združenia Lenka Tašková Valicová, nie s ponukou alebo možnosťou pomoci, ale postavila ju pred hotovú vec spolupráce so združením. Monika nepremýšľala a celá myšlienka jej prišla úplne prirodzená. V tom momente sa stala súčasťou OZ a je jeho súčasťou už 5 rokov. Tvrdí, že činnosť združenia je spolupráca celého kolektívu a tak ako ona, každý prináša niečo podľa svojich možností a schopností.

„Každý náš člen prináša do OZ kúsok zo seba.“

ČO PRINÁŠA OZ PRÁVE MONIKA?

Ako nám prezradila, celé obdobie jej pôsobenia v OZ vníma ako obdobie pred a počas pandémie. Pred pandemiou trávila aj spolu s ďalšími dobrovoľníkmi viac času na klinike, s ktorými sa hrali s deťmi, rozprá-

Foto: Jan Ivan, SK

vali sa s nimi a ich rodičmi, čítali si, vytvárali si rôzne výtvyry počas kreatívnych dielní, zabávali sa na predstaveniach pre deti. Snažili sa spríjemniť dni deťom a mamičkám hospitalizovaných aj počas sviatkov. Monika je tiež súčasťou tímu pre návrh a tvorbu propagačných materiálov.

„Chceli sme, aby deti a ich rodičia aspoň na chvíľu zabudli na to, že sú v nemocnici.“

AKO OVPLYVNILA PANDÉMIA JEJ POMOC?

Počas pandémie mali obmedzené možnosti osobného kontaktu s pacientami, keďže návštevy neboli možné. Ako však tvrdí, napriek tomu, že sa na kliniku chodiť nedalo, snažili sa rozširovať svoju pomoc, hľadať možnosti pomoci a radosti aj inými spôsobmi. Zabezpečovali časopisy na čítanie pre detských pacientov a tiež aj pre ich rodičov, ktorí boli na klinike hospitalizovaní. Vytvárali rôzne akcie a súťaže, ktoré boli vždy zamerané na pomoc pre Klinikum detskej chirurgie.

AKO SPOMÍNA MONIKA NA JEJ PRVÚ NÁVŠTEVU NA KLINIKE DETSKEJ CHIRURGIE?

Priznala sa, že pred prvou návštevou mala obavu a strach, či to zvládne. Pre nikoho nie je pobyt v nemocnici príjemný a už vôbec nie pohľad na rôzne zranenia detského pacienta. Členovia združenia sa vždy snažia vyčariť úsmev, obdarovať, potešiť a rozveseliť malých pacientov. Jej obavy sa hneď vytratil. Ukázalo sa však, že všetky oddelenia sú plné skvelých ľudí, pozitívnej energie a optimizmu, za ktorý určite vďačia aj veselým a veľmi priateľským lekárom a sestričkám. Pomôžu, poradia a rozveselia všetkých, ktorí to potrebujú a to nielen profesionálne, ale hlavne ľudsky. Monika prvú a potom aj mnohé ďalšie návštevy a i pomoc vníma na klinike len pozitívne, lebo videla priamo na vlastné oči ako prítomnosť a pozornosť človeka, obyčajná hra, milé slovo a detský úsmev je naozaj úžasný a prospešný.

„Úžasné je sledovať ako málo

stačí k radosti a šťastiu detí a ich rodičov. A toto je práve to poslание. Pomáhať, robiť a rozdávať radosť. Čo viac si môžeme v OZ priat, ako radostné dieťa napriek nepriazni osudu.“

PREDSTAVILA NÁM JEJ VZDELÁVACIE KNIHY DOBRODRUŽSTVIE SLNIEČKA.

Celý nápad prišiel úplne spontánne. Keďže ide o pomoc na Klinike detskej chirurgie, kde sú práve nehody a úrazy najčastejšími príčinami hospitalizácií detí, je bezpečnosť a prevencia veľmi dôležitá a potrebná. Práve takúto myšlienku majú jej knihy a príbehy v nich. Jedna z nich je zameraná na dopravu, pravidlá na ceste, ďalšia na bezpečnú jazdu na bicykli. Zimný a letný príbeh približujú možné nástrahy v počas jednotlivých období. Sú adresované detskému čitateľovi, písané detskou rečou s krásnymi a farebnými ilustráciami.

„Nie som spisovateľka, no záležím na bezpečnosti všetkých detí a práve o toto som sa pri vymýšľaní a písaní príbehov snažila.“

KDE BERIE MONIKA INŠPIRÁCIU?

Jej inšpiráciou je jej samotný život, ľudia v ňom, práca a rôznorodé nepredvídateľné životné situácie, deti a zážitky s nimi. Prezradila tiež, že nie vždy to šlo ľahko. Niekedy strávila pri písaní naozaj dlhé hodiny a nenapísala ani riadok, ale prišli aj dni, kedy práve naopak, prišla inšpirácia a príbeh sa písal „sám“.

A AKO MONIKA ZRELAXUJE?

Positívnu energiou ju dobýja cestovanie a spoznávanie nových miest. Sínko, šport a čas strávený v prírode je jej srdcu veľmi blízky. Tiež rada upeče niečo sladké a pri dobrej knihe, pri kávičke si koláčik vychutná.

MUDr. Ľubomír Sýkora, PhD

Detský chirurg a traumatológ na Klinike detskej chirurgie

Narodil sa v Kremnici, vyrastal v Prievidzi, kde býval až do vysokej školy. Túžil byť športový lekár a práve táto túžba a záujem o anatómiu a biochémiu ho priviedla k štúdiu medicíny. Študoval odbor pediatria na Lekárskej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave. Získala si ho traumatológia. Kde sa však začala jeho lekárska cesta a čo má na svojej práci najradšej? To, ale aj niečo zo svojich záujmov, nám v rozhovore prezradil pán MUDr. Ľubomír Sýkora, PhD. v nasledujúcom článku.

Foto: Janikan.sk

Kde boli Vaše pracovné začiatky?

Po absolvovaní LF UK som krátko dobo pracoval v OÚNZ Martin na Oddelení pre nedonosené deti, ale po ukončení vojenskej prezenčnej služby som v roku 1985 nastúpil na Klinikum detskej chirurgie vtedy DFNSP v Bratislave, kde pracujem dodnes.

Čo máte na Vašej práci najradšej?

Keď chirurg- traumatológ získa dostatočné zručnosti, skúsenosti a určitý nadhľad pri liečbe zlomenín detského veku, pre dieťa to znamená rýchly návrat do normálneho života bez následkov. Všetkým robí radosť výborný funkčný aj kozmetický výsledok.

Medicína je vzdelávanie na celý život. Máte vízie do budúcnosti?

Z hľadiska mojej základnej orientácie a špecializácie je to etablovanie odboru traumatológia do názvu pracoviska, vytvorenie Detského traumatologického centra v NÚDCH, erudovaného „trauma-tímu“ v rámci KDCH a účasť na postgraduálnej špecializácii slovenských traumatológov a ortopédov, ktorí v rájonných nemocniciach liečia aj detské úrazy.

Ako vnímate činnosť a prácu DETSKÁ CHIRURGIA- OZ SLNIEČKO NA CESTE!?

DETSKÁ CHIRURGIA- OZ SLNIEČKO NA CESTE! pôsobí na pracovisku veľmi nenápadne, skromne, bez zbytočnej reklamy a upriamovania vonkajšej pozornosti, ale na druhej strane veľmi účinne, promptne v súčinnosti s vedením kliniky, vrchnej a staničných sestier a v aktivitách vychádza aj z pozorného sledovania potrieb celého oštrujúceho personálu, pacientov a ich rodičov.

V čom je podľa Vás DETSKÁ CHIRURGIA- OZ SLNIEČKO NA CESTE! prospešná pre rodičov a deti na Klinike detskej chirurgie?

O prospešnosti OZ pre rodičov a deti hovorí veľké množstvo vylepšení prostredia na Klinike detskej chirurgie počas 10-ročného pôsobenia, najmä postupná výmena všetkých okien na oddeleniach, viaceré potrebné rekonštrukcie (kúpeľne, sesterské izby, prevážovne) či výmeny a doplnenie chýbajúceho nábytku. Pre deti, ktoré musia tráviť svoj čas medzi nemocničnými stenami pripravujú rôzne zaujímavé akcie a aktivity. Tešíme sa na to, čím nás DETSKÁ CHIRURGIA- OZ SLNIEČKO NA CESTE! v najbližšej budúcnosti dokáže prekvapiť.

Vnímate pomoc OZ aj pre lekárov a sestry na oddeleniach?

Pre lekárov a sestry je neoceniteľná najmä pomoc a ústretovosť v umožnení účasti na rôznych vzdelávacích akciách a aktivitách. V súčasnej dobe, keď už neexistujú cestovné príkazy zamestnávateľa je to v podstate jediná možnosť pre väčšinu lekárov a sestier. V súčasnosti sa tešíme na spoluprácu pri organizovaní 9. Kongresu Trauma v detskom veku s medzinárodnou účasťou v septembri v Hoteli Senec, ktorého realizáciu si bez účasti a pomoci OZ nedokážeme predstaviť.

Aké sú vaše koníčky, záľuby alebo ako trávite voľný čas?

Postupne upúšťam od obľúbených aktivít ako boli aj niekolkotýždňové splavy v divočine alebo náročnejšie športy. Nadalej sa venujem rekreačnej tenisu, plávaniu a „fitku“. Viac si vážim dobrý spánok ako dlhšie ponocovanie a zábavu. Uprednostňujem komfortné cestovanie po svete plne zabezpečené cestovnými kancelárkami, pobyt na chate pri jazere s nenáročnými fyzickými aktivitami. A samozrejme stretnutia s mnohými priateľmi s prevažujúcimi spomienkami na „staré dobré časy“.

Povedali by ste nám pár slov na záver pre čitateľov časopisu Detská chirurgia?

Novovzniknutý časopis Detská chirurgia má veľmi dobrú štruktúru, zameriava sa nielen na snahu o špičkovú odbornú lekársku starostlivosť v liečbe „detskochirurgických“ ochorení a úrazov, nielen na citlivú, obetavú prácu vysoko odborne erudovaných sestričiek a asistentiek, ale aj na pohľady z druhej strany a tou sú nešťastní rodičia a ubolené deti. Toto všetko vedie k ucelenému obrazu práce na Klinike detskej chirurgie, odhaľuje príťažlivosť, perspektívnosť a krásu detskej chirurgie a traumatológie.

„Verím, že každého čitateľa obohatí a zaujme“.

„Vždy som chcela pracovať s deťmi“

Jana Sačurovská
*Úseková (staničná) sestra
 na Klinike detskej chirurgie
 LF UK a NUDCH*

Foto: jankan.sk

Pani Jana Sačurovská pracuje na oddelení chlapcov a povedala nám o svojom povolani úsekovej (staničnej) sestry. Prezradila niečo zo svojej minulosti, o jej pracovných snoch či záľubách. Spolu s nami si zaspomínala na svoje pracovné začiatky. Dozvedeli sme sa, že pani Janka má skúsenosť len s chirurgiou, ktorú si vybrala už počas štúdia na strednej škole. Po materskej dovolenke prešla aj oddelením dojčiat a dievčat, čo vníma ako obohacujúcu skúsenosť. Po tomto prechodnom období nastúpila na miesto úsekovej sestry na chirurgii - chlapci, kde pracuje aj v súčasnosti.

Prečo ste si vybrali práve povolanie sestry? Mali ste aj iné pracovné sny?

Ak si dobre pamätám, vždy som chcela pracovať s deťmi, či už ako učiteľka v škôlke, jasličkách alebo ako sestrička v nemocnici.

Prvé dni v práci sú jedinečné. Spomínate si na svoj prvý pracovný deň v práci? Kde to bolo a ako ste ho vnímali?

Spomínam si na začiatky, bolo to na mojom terajšom oddelení „Chirurgia chlapci“, kde som aj absolvovala mesačnú prax ako študentka. Takže som nešla do úplného neznáma, ale napriek tomu to nebolo vôbec jednoduché. Pocit zodpovednosti, 12 hodinové služby, či nočné zmeny s mladým človekom zamávajú.

Predstavte nám, ako vyzerá Váš pracovný deň v súčasnosti? Čo je náplňou Vašej pracovnej pozície?

Môj pracovný deň sa začína ráno pred siedmou hodinou zhodnotením stavu na oddelení, počtu pacientov, personálu a prípravy na rannú vizitu. Po rannej vizite objednávam a kontrolujem, aby sa uskutočnili všetky naordinované vyšetrenia. Objednávam zdravotnícky materiál, lieky, koordinujem celý pracovný deň, pomáhám pri ošetrovateľskej starostlivosti, komunikujem s rodičmi, starám sa o zdravotnú dokumen-

táciu, ale aj o to, či svieti svetlo, či je oddelenie upratané.

„Je to tímová práca, snažím sa byť nápomocná svojim kolegyniam.“

Časom sa všetko mení, aj zdravotníctvo. V čom je z Vášho pohľadu rozdiel medzi prácou sestry v minulosti a dnes?

Je to veľký rozdiel, tak ako sa zrýchlil celý svet, tak sa zrýchlila aj práca sestry. Len pre porovnanie, niektoré hospitalizácie sa skrátili zo siedmich dní na niekoľko hodín, čo je samozrejme pre pacienta výborné, ale náročnejšie pre personál.

Práve sestra je k pacientom najbližšie a trávi s nimi najviac času. Kontakt s pacientom však nie je jednoduchý. V čom spočíva Váš recept na to, aby ste si získali dôveru pacienta?

Ja mám zásadu hovoriť deťom pravdu, dôvera je základ. Milé slovo, zastavenie sa, záujem o dieťa, pohladenie, úsmev a povzbudenie - to je najlepší recept. Deti sú úžasné, dodajú vám energiu.

Ako vnímate DETSKÁ CHIRURGIA- OZ SLNIEČKO NA CESTE!?

Veľmi pozitívne, je to pre nás niečo úplne nové. Vďaka OZ sa podstatne zlepšilo a skrásnilo naše pracovné

prostredie, ale aj prostredie detí. Spomenula by som napríklad klimatizáciu alebo to, že deti majú na izbách televízory.

V čom vidíte prínos OZ pre Vás, ako sestru?

Je veľmi príjemné, že sa niekto stará aj o nás sestry, niekto sa opýta, či niečo nepotrebuje, čo nám pri práci chýba. A musím spomenúť aj húževnatosť Lenky Taškovej Valicovej, je to inšpirujúce.

Čomu sa rada venujete keď nepracujete?

Pri našej práci je veľmi dôležitý relax. Svoj voľný čas rada venujem rodine, priateľom, prechádzke so psom. Veľmi rada mám turistiku, plávanie, bicyklovanie, jogu, aj dobrú knihu.

Čo by ste odkázali mladým ľuďom, ktorí zvažujú povolanie sestry?

Netreba sa báť, všetko sa dá naučiť, stačí byť empatický a chcieť pomôcť. Je to krásna práca, ktorá má zmysel. Niekedy sú dni aj náročné, ale odmenou nám je vyliečený a spokojný detský pacient s úsmevom na tvári. Teší ma aj zvyšujúce sa spoločenské postavenie sestier a zlepšujúce finančné ohodnotenie. Veľmi radi by sme privítali nové sestričky :) v našom tíme.

Fero Mikloško

Módny návrhár a špička na Slovensku vo svete módy

Ferko je veľmi pozitívny, veselý a empatický človek plný lásky. Vyniká svojim štýlom a výnimočnosťou. Patrí medzi obľúbených návrhárov mnohých známych osobností. Pochádza z Bratislavy, no jeho korene siahajú až na Horehronie. Už ako malý chlapec tušil, že móda je niečo, v čom sa našiel. Prezradil nám však, že ako dieťa chcel predávať v novinovom stánku a dokonca, že chcel byť „baleťákom“. Čo nám o sebe a svojej práci ešte Ferko Mikloško prezradil a čo ho spája s DETSKÁ CHIRURGIA-OZ SLNIEČKO NA CESTE!?

Pamätáte si na impulz, ktorý rozhodol, že sa budete uberať umeleckým smerom? Kedy to bolo?

Impulz bol jasný od mala. U nás doma mama všetko šila sestram, potom oni seba a potom ja seba. Len som potreboval nabráť zručnosť, tak som šiel na školu, kde som sa vyučil za umeleckého krajčírka kostýmov a krojov.

Vaša práca je skutočne autentická a jedinečná, kde beriete inšpiráciu?

Ja som ju načerpal na štúdiu. Keďže som vyučený umelecký krajčír pre divadlo a televíziu, tak som bol celý čas obklopený kostýmami a všetkým tím divadelným prostredím a čerpám z toho dodnes.

Ako vyzerá Váš pracovný deň? Skúste nám ho priblížiť.

Ako každého iného:) Len teda si možno troška dlhšie, asi o 20 min pospím :):) Bývam a mám ateliér v jednom dome. Doma sa nachystám tak, že idem do práce, vyobliekam sa, zoberiem tašku a ide sa. Buď trávim čas v ateliéri, v meste na pracovných nákupoch alebo na stretnutiach.

Na čom momentálne pracujete?

Momentálne som dokončil televízny projekt Let's dance, ale už ma bombardujú nevesty, tak sa im idem bombardovať (a popri tom mam rozrobené malé projekty.

Ako sa Vám spolupracuje s celebritami?

Už som si tak ja na ne, aj oni na mňa po tých rokoch, zvykol. Sú to už skoro také naše familiárne pracovné a súkromné stretnutia:)

Spomínate si, čo najbizarnejšie ste pre zákazníka vytvorili?

Bolo toho neúrekom, všetko možné a hlavne do TV reklám od vianočných guľ pre dospelých až po kozmonautické uniformy.

Ovplyvnila pandémia Vašu prácu?

Do istej miery určite, ale keďže vieme šiť, tak sme sa vrhli na rúška... keď mi niekto toto obdobie spomenie, sa mi nožik vo vrecku otvára:))

Foto: jankan.sk

Prezradíte nám svoje vízie do budúcnosti?

Momentálne sa pripravujem na módnu prehliadku, ktorú chcem urobiť na jeseň. Takú poriadnu, „Mikloškovskú okázalú“... ako všetky moje prehliadky.

Pôsobíte alebo spolupracujete aj v zahraničí? Poviete nám niečo o tom.

V zahraničí ani nie, ale mám klientky, dokonca teraz robíme šaty pre nevestu do Texasu!;), veľmi zaujímavá spolupráca.

Ako ste sa dozvedeli o DETSKÁ CHIRURGIJA- OZ SLNIEČKO NA CESTE?

Cez moju klientku Lenku Taškovú Valicovú. Spoznali sme sa pred pár rokmi. Prišla si ku mne dať ušit šaty. Potom sme sa dlho nevideli a zrazu, minulý rok sme sa opäť stretli a začali sa stretávať a rozprávala mi o pri-

Foto: jankan.sk

pravovanom projekte pre Kliniku detskej chirurgie.

V čom spočíva Vaša pomoc a spolupráca s OZ?

Oslovila ma, či by som niečo zaujímavé pre Detskú chirurgiu, respektíve pre lekárov a team ľudí, ktorí sa starajú o detičky, nenavrhol. Bola to výzva,

keďže ide o detského pacienta, ktorého nechcete hneď vystrašiť bielym plášťom a stetoskopom. Tak sme išli troška do farieb, ktoré má OZ v logu a aplikovali sme motívy na odevy.

Plánujete sa v budúcnosti podieľať na spolupráci s OZ? Ako?

Pokiaľ bude niečo zaujímavé a Lenka ma osloví, určite rád.

Veríme, že ste zaneprázdnený človek. Ako najradšej relaxujete a dopĺňate energiu?

Ja najradšej sám, niekde pri bazéne!;) V lete samozrejme. Ale ja relaxujem aj u seba v ateliéri, som tu obklopený peknými vecami, tak sa kochám a tým aj relaxujem.

Pár slov na záver? Odkaz pre čitateľov.

Čitateľom odkazujem, nech si užijú krásne leto bez akýchkoľvek úrazov a nešťastí.

„Usmievajme sa ako slniečko v logu tohto občianskeho združenia.“

Foto: jankan.sk

MAXIM.

CHLAPEC, KTORÝ PREŽIL

Prežil si toho viac, ako ktorýkoľvek mladý človek v jeho veku. Má len 21 rokov a nikto z nás si nič z toho, čo sa mu stalo nevie ani len predstaviť. Hovoríme o Maximovi, chlapcovi, ktorý prežil vážny úraz.

Po stretnutí s ním môžeme povedať, že Maxim je mladý muž, výnimočný človek, ktorý napriek nešťastnej nehode a naozaj malej nádeji na život, je tu, medzi nami. Ide z neho úžasné odhodlanie, neuveriteľný optimizmus a zmysel pre humor. Na celé obdobie sa pozerá s veľkým nadhľadom. Má svoje plány, ciele a chce sa v živote napriek všetkému a v rámci svojich možností posúvať ďalej.

ČO SA VLASTNE STALO?

Zo slov mamy vieme, že k nehode došlo na lyžovačke v Taliansku, keď mal Maxim 14 rokov. Tá sa mu stala osudnou. Napriek tomu, že bol Maxim výborný lyžiar, bol veľmi energický a dynamický chlapec. V nešťastný deň Maxim nezvládol zákrutu a narazil do stromu.

„Bolo náročné vidieť syna bezvládne ležať na snehu. Maxim stratil vedomie. Prosila som Boha a zvolávala všetkých svätých, aby to Maxim prežil.“ Z týchto slov mamy behá mráz po chrbte.

Po prevoze vrtníkom do najbližšej nemocnice sa začal zápas o Maxi-

mov život. Po všetkých vyšetreniach išlo o boj s časom. Prvých 24 hodín bolo rozhodujúcich. Ako sa po pár dňoch ukázalo, Maxima nevedeli prebrať z umelého spánku a bol v stave bdelej kómy. Nikto z nás si nevie predstaviť, aké pocity prežívala jeho mama a čo všetko jej pri pohľade na jej syna bežalo hlavou.

Po dvoch týždňoch Maxima previezli do Národného ústavu detských chorôb v Bratislave, kde sa o neho starali na oddelení Detskej kliniky anesteziológie a intenzívnej medicíny. Rodičia sa tiež mohli postupne začúť do všetkých dôležitých činností pri starostlivosti o svojho syna.

Po mesiaci od úrazu Maxima preložili na oddelenie neurológie, kde s ním už bola na izbe aj mama. Maxim sa nehybal a potreboval celodennú starostlivosť. Mama s ním, po dohode s lekármi, cvičila a stimulovala jeho zmyslové orgány podľa konceptu „Bazálnej stimulácie.“ Maximova izba sa zmenila na miesto, kde sa cítil ako doma. Oblepili ju plagátmi rodiny, obľúbených hercov, filmov, jedál. Stimulovali jeho zmysly počúvaním známej hudby, nahrávok od spolužiakov a veľa sa mu prihovárali a spomínali na spoločné zážitky. Terapeutické cvičenia boli tiež veľmi potrebné na zachovanie starých pohybových vzorcov.

„Maximov úraz nás spomalil. Napriek tomu, že výsledok bol neistý, bola som pokojná a vedela som, že všetko a všetci potrebujú svoj čas.“ spomína s odstupom času mama.

Práve táto situácia pomohla Maximovej rodine vnímať v živote to podstatné, prehodnotiť priority a sústrediť sily na jej zvládnutie. Pochopili, že ne-

bolo kam sa ponáhľať a že je potrebné tešiť sa z každého dňa, sústrediť sa na malé a postupné kroky, nemať nereálne očakávania a nechcieť vidieť

výsledky hneď. Všetko potrebovalo svoj čas. V týchto chvíľach máme pomohla rodina, priatelia, viera a modlitba. Za to je vďačná.

Po niekoľkých týždňoch na neurológii išiel Maxim s mamou do špecializovaného liečebného ústavu Marína v Kováčovej, kde absolvoval množstvo terapií. Posledný deň pred odchodom domov sa stal zázrak. Maxim sa prebral z kómy, ktorá trvala takmer štyri mesiace. No stále mal pred sebou dlhú cestu. Ďalšieho pol roka trvalo, kým sa znova naučil chodiť. Vďaka jeho húževnatosti a priebornosti sa mu to podarilo. Mal mnoho cieľov, chcel sa vrátiť k športu, medzi kamarátov, čo ho neustále poháňalo dopredu. Po roku sa Maxim vrátil do školy a teraz v máji 2022 zmaturoval na Strednej odbornej škole pedagogickej a sociálnej v Bratislave v odbore sociálny pracovník.

Sedem rokov trvala jeho cesta, ktorá nebola vôbec jednoduchá. Prešiel si množstvom cvičení, terapií, stretnutí, ktoré mu s pomocou lekárov, skvelých ľudí a hlavne s pomocou láskavej mamy, starostlivého otca a rodiny pomohli dostať práve tam, kde je. **Len tak ďalej, Maxim! Máš náš obdiv.**

LEKÁRSKE OKIENKO

SPOZNÁVAME DIAGNÓZY DETÍ

V treťom čísle časopisu *Detská chirurgia* lekár MUDr. Jozef Babala, PhD. priblížil ďalšiu, často sa vyskytujúcu diagnózu u chlapcov v detskom veku. Opäť nám priniesol veľmi užitočné informácie, za ktoré mu ďakujeme.

Kedy je potrebná operácia obriezky (circumcizia)?

Obriezka sa vykonáva pri zúženej predkožke alebo pri príliš dlhej predkožke, ktorú nemožno voľne pretiahnuť cez žalud penisu.

Medzi ďalšie medicínske dôvody na obriezku patria:

- cukrovka- zákrok má zabrániť, aby sa v predkožkovom vaku pomnožili kvasinky, ktorým sladký moč vytvára vhodné prostredie na ich usídlenie,
- poranenie predkožky (parafimóza) – to je keď pretiahnutá predkožka ostane stiahnutá za žaludom, opuchne a nedá sa vrátiť naspäť,
- balanitída – zápal predkožky, kde obriezka znižuje riziko infekcie močového traktu novorodenca, znižuje riziko vzniku karcinómu penisu alebo krčku matrice a znižuje riziko prenosu pohlavných chorôb.

Na základe religióznych tradícií, sa obriezka vykonáva v novorodeneckom alebo doječenskom období, najčastejšie v 3 mesiacoch života. Zákrok je podložený zmienkami z rôznych období, že obriezka pomáhala liečiť, alebo pôsobila preventívne pri viac ako 100 chorobách.

Poznáme tiež zanorený, alebo schovaný penis, kde okrem zúženej predkožky je vyvinutý mohutný tukový vankúš, ktorý prekrýva takmer celý penis.

Ako poznáme fimózu a kedy si ju treba začať všimnúť? Čo je to zlepená predkožka (conglutinatio praeputii)?

tie praeputii)?

Fimóza v pravom slova zmysle je zúženie ústia predkožky cirkulárne vytvorenou belavou jazvou, ktorá môže takmer kompletne uzatvárať ústie predkožkového vaku. Keďže moč ťažšie odtieká tenkým prúdom, je typické vytváranie balónkovitého rozdutia predkožkového vaku pri močení. Nehovoriac o tom, že nie je možné udržiavať dostatočnú hygienu a hrozí zápal močových ciest. Takáto jazva môže vzniknúť ako dôsledok opakovaných zápalov, ale ešte častejšie vzniká pri snahe o nerozumné pretahovanie predkožky u malých chlapcov, kedy to je viac škodlivé ako osočné.

Ako je to v novorodeneckom a doječenskom veku?

V novorodeneckom a doječenskom veku je predkožka, ktorá sa nedá pretiahnuť úplne prirodzeným javom. Ak sa hromadí pod zlepeninou belavý maz zo žliazok, ale nie je prítomný zápal, nie je žiadúce nasilu odlepovať a pretahovať predkožku. Pri každom takomto pokuse dochádza ku drobným trhlinkám v oblasti ústia predkožky a výsledkom opakovaných pokusov je pevná jazva, teda ozajstná fimóza. V 1 roku života je možné pretiahnuť predkožku u 50 % detí. V 4 rokoch veku je možné pretiahnuť predkožku u 90 % detí bez toho, aby sme spôsobili trauma. Odliepanie vnútorného listu predkožky od povrchu žaluda (dekonglutinácia) je bolestivý, nepríjemný zákrok, preto ho robíme najradšej na záver nejakej inej operácie, napríklad pruhu

alebo nezostúpeného vajíčka, ešte počas celkovej anestézie.

Čo ak má pacient krátku uzdičku (frenulum breve)?

Po odlepení predkožky, alebo pri operácii fimózy, či pri bežnom vyšetrení často zistíme, že pacient má krátku uzdičku (frenulum breve). Tento väzivový pruh idúci od ústia močovej trubice na predkožku sa môže pri stiahnutí predkožky neúmerne napnúť (pretože je krátky) a ohýbať žalud. Uzdička je veľmi citlivá a ku jej poraneniu – natrhnutiu dochádza pri nástupe sexuálnej aktivity chlapca. Natrhnutie je bolestivé, sprevádzané silným krvácaním. Preto pri takomto zistení robíme preťatie uzdičky a plastiku (frenuloplastika). U detí treba takýto zákrok robiť v celkovej anestézii.

Aké je riešenie jazvovitej fimózy?

Riešením je operácia- obriezka (circumcizia). Táto môže byť úplná, kedy ostáva celý žalud odhalený, alebo záchovná, kedy, pokiaľ to anatomické pomery umožnia, ostáva žalud čiastočne prekrytý predkožkou. Kompletná obriezka sa robí spravidla pri ochorení na cukrovku, alebo z rituálnych dôvodov. Miernejšiu formu jazvovitej fimózy je možné liečiť kortikosteroidovými masťami aplikovanými 3x denne po dobu 6-tich týždňov, kedy dôjde, s pomerne dobrým efektom, ku rozpusteniu jazvy a uvoľneniu ústia. Vhodnosť tej ktorej liečby, ako aj vyhovujúci typ obriezky prekonzultujte s lekárom.

Je potrebná pri zákroku obriezky (circumcizia) anestézia pacienta?

Operačný zákrok sa u detí robí zásadne v celkovej anestézii a je vhodný pre jednoduchú chirurgiu. Vykonáva sa aj formou hospitalizácie v nemocničnom zariadení. Kompetentnými na operovanie takýchto pacientov sú detský chirurg alebo detský urológ.

Ako zvládnuť pooperačné obdobie?

V pooperačnom období treba mať na vedomí, že opuch a krvná pod-

liatina sa vyskytuje veľmi často a následne spontánne ustúpi. Vážnejšou komplikáciou môže byť krvácanie, ktoré nie je dramatické, ale len zriedka spontánne ustane. Vtedy vyžaduje chirurgické ošetrovanie. Prvé dva dni po operácii treba dieťa častejšie ponúkať tekutinami, aby dostatočne močilo, nakoľko môže byť prítomné štipanie po odlepení predkožky zo žalúda a dieťa má tendenciu zadržiavať moč. Konečný, esteticky uspokojivý efekt nadobudne táto časť organizmu po niekoľkých týždňoch.

Ďakujeme za ďalšie užitočné informácie MUDr. Jozefovi Babalovi, PhD.

ZAZVOŇTE SI POČAS ČSOB BEHOV A PODPORÍTE DETSKÚ CHIRURGIU-OZ SLNIEČKO NA CESTE!

PREČO?

- Povzbudíte tím bežcov na trati
- Pomôžete detičkám po úrazoch
- Urobíte radosť sebe alebo svojim deťom, zvončeky predsa miluje každý

VÍŤAZOK Z PREDAJA ZVONČEKOV VENUJEME DETSKEJ CHIRURGIU-OZ SLNIEČKO NA CESTE!

Zakúpiť si ich môžete počas behov v registračnom stane alebo v areáli počas podujatia

NOVINKY NA KLINIKE

DEŇ SESTIER
NA KLINIKE

plotbase

VESELÉ ZIERATKOVÉ STENY

ROZKVITNUTÁ
ZAHRAĐA

Kulla

PIKNIK
NA PODPORU
DETSKEJ
CHIRURGIE

HARTMANN

TEPLOMERY
PRE NAJMENŠICH

TESCO

MAKRO

YU
ZU
HOUSE

NAŠI PODPOROVATELIA

PRODUKTOVÍ PARTNERI

AVON

bittner

F&F

GGE SKUPINA

International

JANKAM.SK

Kulla

Mondelēz
MARQUE MARRIOTT

oresi

Pinkess

PUPA
MILANO

Radisson
CARLTON HOTEL
BRATISLAVA

SATUR
Bezstrastná divotčina

SCONTO
NÁBYTOK

YU
ZU
HOUSE

PARTNERI

Adifex

AKS GROUP

BRATISLAVSKÝ
SAMOSPRÁVNÝ KRAJ
KOLLEKTÍV MESTO AHO DUBŇ

CSOB

DANUBIUS
TRADICIA OD 1951
MÁJOVNICA

ŠIŠKA & ADVOKÁTI

TESCO

TIPOS

MEDIÁLNI PARTNERI

FORMEN

NADÁCIA TVJOJ

ORBIS IN
vzdavateľstvo

MARKETINGOVÍ PARTNERI

ARD
SYSTÉM

id creative

MIRACLE
ADVERTISING

VEČER

S DETSKOU CHIRURGIU

Privítanie hostí

Kvetinové dary od Kully

Odvodzenie ceny
(dielo od Gordana Glass)
doc. MUDr. Jánovi Trnkovi,
PhD.CSC. za prínos v oblasti
detskej chirurgie

Prekvapenie pre naše pacientky od spoločnosti Satur

Spolupráca s nadáciou JOJ

Spolupráca s nadáciou JOJ

Módna prehliadka Fera Mikloška

PREVENČIA

ÚVOD DO PREVENČIE

Úrazy detí predstavujú nielen pre rodičov, ale aj pedagogických zamestnancov, trénerov či iné zodpovedné osoby doslova nočnú moru. Bezpečnosť a ochrana detí sú prvotným cieľom každého z nás, pričom rozumieme ňou žiaduci stav, kedy sa človek cíti v osobnom komforte a nenachádza sa v ohrození života, alebo sa mu nezasahuje do jeho ľudských práv a slobôd skrz fyzické alebo psychické formy násilia.

Zo štatistik nám vyplývajú relevantné údaje prezentované doc. MUDr. I. Rovným, PhD. MPH. z Úradu verejného zdravotníctva, a to:

- na následky úrazov zomrie na Slovensku priemerne 120 detí (negatívne prvenstvo spomedzi európskych štátov),
- chlapci majú dvakrát vyššiu úrazovosť ako dievčatá, s čím sa spájajú aj pourazové následky,
- výrazný nárast úrazovosti je po 10. roku veku dieťaťa, pričom najvyššiu mieru dosahuje medzi 13.-15. rokom života.

Štatistiky nám jednoznačne vypovedajú predvídanie **nebezpečenstva**, ktoré sa začína rozvíjať u dieťaťa až okolo 8. roku života, pričom v kontexte spájania logických súvislostí, postrehov a vyhodnotenia hroziaceho nebezpečenstva sa približia až po 12. roku života. Aj z toho dôvodu sme sa rozhodli venovať v okienku **otázkam prevencie**.

Pojem prevencia

Prevencia sa spája s bezpečnosťou, bezpečným prostredím, a teda nie nadarmo sa hovorí, že dobrá prevencia je lepšia ako liečba samotného problému.

Prevenciu rozumieme **súbor opatrení prostredníctvom ktorých predchádzame a zabráňujeme vzniku nežiadúceho stavu** - v na-

šom prípade **vzniku úrazu**, a to **pôsobením a odstránením príčin a podmienok vzniku nežiadúceho javu konkrétnou činnosťou subjektu**. Pre prevenciu je charakteristické to, že sa používa v čase, kedy sa nežiadúci následok ešte nestal. To znamená, že z časového hľadiska je preventívna činnosť vzdialená od následku, následok nevznikol a miera ohrozenia je skôr len predpokladaná.

Realizácia preventívnej činnosti

Prevencia môže byť realizovaná **konkrétnym subjektom v konkrétnom prostredí** (napr. rodičmi či príbuznými v domácom prostredí, pedagógmi v školskom prostredí), alebo **uskutočňovaním výchovných, osvetových a propagačných opatrení**, zameraných na predchádzanie vzniku úrazov u detí.

Čo patrí do preventívnej činnosti a aká môže byť?

- rôzne prednášky, príspevky, besedy s pracovnými kolektívami, ktoré sú hlavne orientované na prehľadnie ich vzťahu k vykonávaniu povinností, zisťovanie a odstraňovanie príčin i podmienok vzniku úrazov.
- rôzne relácie, ktoré sú zverejňované v masmediálnych prostriedkoch ako je internet, televízia a podobne.

Prevencia môže byť:

1. Primárna prevencia je orientovaná na zníženie riziku vzniku úrazov, pričom sa realizuje výchovno-educáčnou činnosťou rodičov, ochranou detí pred vznikom konkrétnej nežiadúcej situácie (napr. horúce predmety, elektrospotrebiče, nebezpečné nástroje v domácnosti, zabezpečovacie prostriedky), dozorom nad deťmi v špecifickom prostredí (napr. školský výlet, chata, záhrada, stavba), ale aj vzdelávaním, osvetou a voľno-časovou aktivitou detí.

2. Sekundárna prevencia predsta-

vuje súbor aktivít a opatrení, ktorých cieľom je zabrániť ďalším komplikáciám a následkom v prípade rizikovej osoby alebo už vzniknutého úrazu. Sekundárna prevencia má zabrániť vzniku a prehĺbovaniu porúch či zdravotných problémov a vytvára priestor pre aktivity špecialistov v sociálnej oblasti, zdravotníctve, školstve napr. v intervencii psychológov, lekárov, pedagógov, policajtov.

3. Terciárna prevencia spočíva najmä v zdravotnej rehabilitácii. Nastupuje po zlyhaní primárnej a sekundárnej prevencie, pričom jej cieľom je aj zabrániť recidíve. V našom blogu sa budeme najmä venovať primárnej prevencii.

V prevencii kriminality poznáme prevenciu:

- **Sociálnu**, ktorá je orientovaná na nepriaznivé aspekty spoločenského života jednotlivca a spoločnosti ako celku. Medzi typické objekty sociálnej prevencie patrí rodina, trávenie voľného času, školské prostredie, médiá a pod.
- **Situačnú**, ktorá nie je orientovaná na osobu, ale práve na zabezpečenie priestoru, v ktorom môže vzniknúť úraz. Takmer polovica vážnych detských úrazov sa stala v domácom prostredí prípadne v jeho blízkom okolí. Osobitne budeme venovať pozornosť situačnej prevencii v domácnosti, ale aj v exteriéri (ihrisko, ale aj špecifické ako napr. účastník cestnej premávky, dopravné nehody, lyžovanie, bicyklovanie a pod.).
- **Viktímologickú**, ktorá je typická pre prevenciu kriminality s ohľadom na upriamenie pozornosti ochrany obetí. Na druhej strane ak by sme chápali dieťa ako potencionálnu „obeť“ úrazu, vnímame predmetnú prevenciu ako dôležitú so záujmom predísť skutočnosti, že osoba sa stane skutočne zranenou úrazom. Dôležité opatrenia sú v danom prípade: besedy, prednášky, masmediálne kampane, bezplatné poradenstvá orientované na rizikové skupiny – deti v určitom veku.

KALENDÁR DETSKÁ CHIRURGIA

POMÔŽ NÁM VYTVORIŤ KALENDÁR NA PODPORU DETSKEJ CHIRURGIE

Ahojte deti!

Aj vy radi kreslíte? Chceli by ste, aby bol váš obrázok v našom novom kalendári?

Pomôžte nám vytvoriť obrázky do kalendára pre Detskú chirurgiu.

Ako na to? Nakresli na druhú stranu tohto listu obrázok na TĚMU: NEMOCNICA OČAMI DETÍ.

Vyplň kontaktné údaje, môže ti pomôcť mama, sestra ktokoľvek a na vyznačené miesto sa tvoj zákonný zástupca aj podpíše.

Keď si hospitalizovaný v nemocnici, odovzdaj svoj obrázok sestričke alebo pani učiteľke na Klinike detskej chirurgie. Svoju kresbu môžeš poslať aj poštou v A4 obálke (tak, aby sa kresba nepoškodila) najneskôr **do 30. 9. 2022** na adresu: Kalendár so Slniečkom, Limbová 2643/1, 831 01 Bratislava.

12 obrázkov potešíme malým prekvapením.

Viac info na www.detska-chirurgia.sk

ĎAKUJEME PARTNEROVI PROJEKTU

OK GROUP a.s.
SLOVAKIA
MAKLERSKÁ SPOLOČNOSŤ
ČLEN OK HOLDING

**DETSKÁ
CHIRURGIA**
OZ SLNIEČKO NA CESTE!

DETSKÁ CHIRURGIA - OZ SLNIEČKO NA CESTE!

info@detska-chirurgia.sk
www.facebook.com/slnieckonaceste
www.instagram.com/detskachirurgia_slniecko/
+421 948 035 425

Ak chcete aj Vy pomôcť našim malým pacientom, môžete tak urobiť napríklad finančným príspevkom na účet OZ:

FIO banka, číslo účtu:
2900451930/8330, IBAN: SK09 8330 0000 0029 0045 1930

**Detská
chirurgia**

štvrtročník, DETSKÁ CHIRURGIA - OZ SLNIEČKO NA CESTE! Limbová 2643/1, 833 40 Bratislava,
IČO: 42306116, Dátum vydania: júl 2022, číslo: 3/2022, 1. ročník, ISSN 2729-9589, registrácia MK SR č. EV 6028/21.